

**A Kúria
mint másodfokú bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Kf.III.40.463/2021/6.

A tanács tagjai: Dr. Suba Ildikó

a tanács elnöke

Dr. Bérces Nóra

előadó bíró

Dr. Sperka Kálmán

bíró

A felperes: felperes

felperes címe

Az alperes: Állami Számvevőszék

alperes címe

Az alperes képviselője: dr. Fodor András ügyvéd

alperesi képviselő címe

A per tárgya: kinevezés-módosításból eredő közszolgálati jogvita

A fellebbezési kérelmet benyújtó fél: alperes

A fellebbezéssel támadott határozat:

Fővárosi Törvényszék 16.K.702.336/2020/6.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 16.K.702.336/2020/6. számú ítéletét megváltoztatja és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint együttes első- és másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy az államnak külön felhívásra fizessen meg 31.180 (harmincegyezer-egyszáznyolcvan) forint kereseti és fellebbezési illetéket.

Az ítélet további jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2016. november 1-jei hatállyal lett kinevezve az alperesnél számvevő munkakörbe, számvevő főtanácsos besorolással – idegen nyelvtudási pótlékkal együtt – 842.200 forint illetmény megállapítása mellett. 2016. november 2-án a felek megállapodást kötöttek, melyben rögzítették, hogy a kinevezéskori, a munkáltató általános gyakorlatától eltérő főtanácsosi besorolás a felperes szakmai életrajzából következő azon feltételezésen alapult, hogy a 6 hónapos próbaidő lejártát követően hosszú távon alkalmasnak bizonyul speciális képességeket igénylő vezetői feladatok ellátására. A megállapodás 4. pontja szerint amennyiben a felperes a próbaidő lejártát – 2017. április 30-át – követően nem felelne meg a vezetők irányában támasztott magas követelményeknek, ezért őt vezetői feladatokkal az alperes nem bízza meg, az e körben döntési jogosultsággal rendelkező személy jogosulttá válik a felperes kinevezéskori besorolását saját döntése szerint az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: ÁSZ törvény) 16. § (1) bekezdésében

meghatározott kategóriák bármelyikére módosítani, és alapilletményét a döntése szerinti besorolási kategóriának megfelelően megállapítani.

[2] Az alperesnél a számvevők aktuális feladatait a munkaköri leírás, a munkaköri leírás-kiegészítés és a feladatki szabó vezetői utasítás elnevezésű munkaügyi dokumentumok hármasa tartalmazta. A számvevő munkakörre vonatkozó munkaköri leírást minden számvevő – így a felperes is – megkapta, a munkaköri leírás-kiegészítést az elnöki munkáltatói jogkörgyakorlás hatálya alá tartozók kaptak, és néhány speciális, nem feltétlenül vezetői munkakörben dolgozó (például az egyedi ügyek gazdája) feladatki szabó vezetői utasítást is kapott.

[3] A felperes a próbaidő tartama alatt és az annak lejártát közvetlenül követő időszakban több ellenőrzésben is részt vett létszámon felüli számvevőként, gyakorlatszerzési céllal. Az első ellenőrzésvezetői megbízatását egy 2017. június 19-én induló ellenőrzésben kapta meg, melyhez kinevezés-módosítás, illetve kiegészítő munkaköri leírás is társult. Ezt követően a 2017. július 3-án és 17-én induló ellenőrzések vezetésére, majd 2017. augusztus 14-én és november 23-án projektvezetésre kapott megbízást és feladatki szabó vezetői utasítást. 2018. február 3-tól egyedi ügyek gazdája feladatok ellátásával bízta meg az alperes, majd 2018. május 13. napjával e megbízást visszavonva a felperes besorolását számvevőre módosította. Ekkor új munkaköri leírást és kijelölést már nem kapott, a továbbiakban a Számvevő Iroda vezetője által adott feladatokat volt köteles elvégezni.

[4] A jogviszony fennállásának ideje alatt a felperes kinevezését az alperes a fentieknek és a teljesítményértékeléseknek megfelelően az ÁSZ törvény, a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Kttv.), valamint az Állami Számvevőszék Szervezeti és Működési Szabályzata (a továbbiakban: SzMsz) alapján rendszeresen módosította.

[5] A 2017. június 22-én kelt kinevezés-módosításban az alperes ellenőrzésvezető megbízatással látta el a felperest, melynek időtartama alatt osztályvezető-főtanácsosi besorolási kategóriának megfelelő illetményre vált jogosulttá, amely – az idegen nyelvtudási pótlékkal együtt – havi 1.200.200 forint volt.

[6] A teljesítményértékelést követő, 2017. október 20-án kelt kinevezés-módosítás szerint a felperes besorolása 2017. október 1-től 2018. szeptember 30-ig számvevő vezető főtanácsosra módosult azzal, hogy 2017. október 1. napjától 2017. november 30. napjáig havi 1.100.176 forint illetményre, 2017. december 1. napjától 2018. szeptember 30. napjáig ellenőrzésvezetői megbízatásának időtartamára havi 1.000.160 forint, és ellenőrzésvezetői megbízatásának megszűnése esetén havi 1.000.160 forint illetményre vált jogosulttá.

[7] A 2018. február 9-én kelt kinevezés-módosításban az alperes 2018. február 3-tól – besorolása és illetményének változatlanul hagyása mellett – megbízta a felperest az Egyedi ügyek gazdái szervezeti egységben az egyedi ügyek gazdája feladat ellátásával, felelősségi körét az alperes munkaköri leírás-kiegészítésben rögzítette.

[8] A 2018. május 17-én kelt okiratban az alperes a felperes kinevezését akként módosította, hogy 2018. május 13-i határidővel a felperes egyedi ügyek gazdája megbízását visszavonta, egyidejűleg besorolását 2018. május 14-től számvevőre módosította azzal, hogy a felperes illetményét – idegennyelv tudási pótlékkal együtt – havi 831.600 forintban állapította meg.

[9] A felperes 2018. május 16-tól 29-ig szabadságon volt, így a kinevezés-módosítást 2018. május 30-án vette át azzal a megjegyzéssel, hogy azt nem fogadja el, egyúttal a munkaügyi osztály vezetőjének jelezte, hogy az egyoldalú munkáltatói intézkedést jogellenesnek tekinti.

[10] 2018. június 4-én a felperes felmentés iránti kérelmet nyújtott be arra hivatkozással, hogy a 2018. május 17-én kelt kinevezés-módosítással az alperes a Kttv. 48. § (2) bekezdés d) pontjában meghatározottakkal egyező magyarázattal egyoldalúan módosította a kinevezése tartalmi elemét képező fizetési besorolását. Mivel a kinevezés-módosításban szereplő munkakör szerinti új illetmény összege nem érte el a korábbi illetménye 80%-át, a Kttv. 48. § (7) bekezdés a) pontja alapján a felmentését kérte azzal, hogy amennyiben a kinevezés-módosítás nem a Kttv. 48. § (2) bekezdés d) pontjában meghatározott okból következett be, úgy felmentési kérelmét kérte tárgytalannak tekinteni, és a „törvényes állapotot” visszaállítani.

[11] A felperes számvevői jogviszonyát az alperes a 2018. június 27-én kelt határozatával 2018. augusztus 3. napjával – a Kttv. 48. § (7) bekezdés a) pontján alapuló felperesi kérelemre utalással – a Kttv. 63. § (2) bekezdés d) pontja alapján felmentéssel megszüntetette.

A felperes keresete és az alperes védirata

[12] A felperes a 2018. július 28-án előterjesztett, majd többször módosított kereseti kérelmében az alperes 2018. május 17-én meghozott egyoldalú kinevezés-módosításának jogellenessége miatt elmaradt illetmény-különbözet megfizetésére kérte kötelezni az alperest, melynek összegét 2018. május hónapra 202.243 forintban határozta meg.

[13] A felperes szerint az alperes a támadott kinevezés-módosítást nem alapozhatta a Kttv. 48. § (2) bekezdés d) pontjára, de az eredeti kinevezési okirat mellékletét képező megállapodásra sem. Miután az ÁSZ törvény erről nem rendelkezik, a kinevezés-módosításra a Kttv. 48. § (1)-(4) bekezdéseiben foglaltak voltak az irányadóak, amelyek nem teszik lehetővé az olyan egyoldalú kinevezés-módosítást, amely visszasorolást és az illetmény csökkentését eredményezi. Az alperes egyoldalú döntésén alapuló kinevezés-módosítás jogellenes volt, mivel a Kttv. 48. § (1) bekezdése szerint a kinevezés tartalmát módosítani csak közös megegyezéssel lehetett volna. Emellett a 2017. október 20-i kinevezés-módosítás szerint 2018. szeptember 30. napjáig 1.000.160. forint illetmény illette meg abban az esetben is, ha az ellenőrzésvezetői megbízatása időközben megszűnik.

[14] A kinevezés mellékletét képező megállapodás semmisnek tekintendő a Kttv. 23. § (1) bekezdése alapján, figyelemmel arra, hogy az a Kttv. 16. § (1) bekezdésébe ütközött, mely kimondja, hogy nem köthető ki olyan feltétel, amelynek alapján a közszolgálati jogviszony a közszolgálati tisztviselő hátrányára módosulna, vagy a megszűnését eredményezné. A megállapodás egyébként is egy visszadátumozott dokumentum, amelyet két héttel munkába állását követően kapott kézhez, és amelynek aláírását az alperes a kinevezési dokumentum átadásának feltételül szabta, erre figyelemmel az a jó erkölcsbe ütköző munkáltatói magatartás eredménye volt.

[15] Az alperes védiratában a kereset elutasítását és a felperes perköltség fizetésére kötelezését kérte. Utalt arra, hogy a kiemelt számvevő – akár mint munkaköri, akár mint besorolási – kategória ismeretlen volt az alperesnél, azonban azért hirdetett ilyen tartalommal, és nem beosztott számvevői munkakörre állaspályázatot, mert az ellenőrzésvezető bázisát kívánta bővíteni, így a kiemelt számvevői besorolás a munkáltató megelőlegezett bizalmának jeleként volt értelmezhető.

[16] A kinevezést követően megkötött megállapodás lehetőséget biztosított arra, hogy a felperes besorolását az alperes a próbaidő lejárta után bármikor a saját döntése szerinti besorolási kategóriák alapján állapítsa meg, ugyanakkor a megállapodás a felperes érdekeit is szolgálta, mivel annak megkötése hiányában nem kerülhetett volna eleve vezetői jellegű, magasabb illetményt biztosító munkakörbe. A megállapodás nem irányult a Kttv. 48. § (1) bekezdésének megkerülésére, hiszen a törvény nem tartalmaz arra vonatkozó szabályt, hogy a felek közös megegyezésének milyen időpontban kell létrejönnie, vagy hogy az milyen tartalmú lehet. Amennyiben azonban a megállapodás érvénytelen lenne, az a Kttv. 25. § (3) bekezdése alapján kihatással lenne a kinevezés érvényességére is, tekintettel arra, hogy a kinevezés elválaszthatatlan mellékletét képező megállapodás aláírása nélkül nem létesített volna jogviszonyt a felperessel.

[17] A támadott kinevezés-módosításra a Kttv. 48. § (2) bekezdés d) pontja alapján is lehetősége volt. A felperes a kinevezés-módosítás kézhezvételét követően a Kttv. 48. § (7) bekezdés a) pontjára hivatkozással felmentését kérte, tehát a kinevezés-módosításra kifejezetten jogot alapított, a felmentési időre járó illetményének meghatározása ennek következtében a módosítást megelőző munkakör alapulvételével történt. Az egyébként magasan kvalifikált, jelentős szakmai tapasztalattal rendelkező diplomás szakemberek által betölthető számvevői munkakör megfelelt a felperes iskolai végzettségének és szakmai tapasztalatának, rá nézve tehát semmilyen sérelemmel nem járt, így a kinevezés módosítására a Kttv. 48. § (4) és (5) bekezdésében foglaltakat is betartva került sor.

[18] Az alperes kiemelte azt is, hogy a támadott kinevezés-módosítás időpontjában a felperes munkaköre egyedi ügyek gazdája volt, mely a módosítást követően számvevőre változott. Nem fogadta el azt a felperesi értelmezést, mely szerint az SzMSz-ben megjelölt kategóriák nem munkakörök, hanem feladatkörök, illetve felelősségi és utasítási szabályok lennének.

[19] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy az egyoldalú kinevezés-módosítás jogellenessége folytán elmaradt illetmény-különbözet címén fizessen meg a felperes részére 202.243 forintot. Kimondta, hogy a le nem rótt eljárási illeték az állam terhén marad.

[20] Az elsőfokú bíróság elsőként azt vizsgálta, hogy a 2016. november 2-án kelt megállapodás semmisnek tekinthető-e. E körben a Kttv. 23. § (1)-(3) bekezdéseiben, továbbá a Kttv. 16. § (1) bekezdésében meghatározott szabályt vette alapul, és a csatolt iratok mellett értékelte a felperes előadását, valamint a perben meghallgatott tanúk vallomásait. Ezek alapján megállapította, hogy a felperes első – 2016. november 17-én kelt – munkaköri leírása vezetői feladatokra nem utalt, csak számvevői feladatokat sorolt fel, ebből eredően a felperes nem vezetői munkakörbe került felvételre. Az ellenőrzésvezetői, projektvezetői és az egyedi ügyek gazdája megbízás nem minősült vezetői munkakörnek, így fel sem merülhetett a támadott megállapodás olyan értelmezése, hogy a felperes nem felelt meg a vezetővel szemben támasztott elvárásoknak. Ezért az arra vonatkozó megállapodás, hogy valamikor a távoli jövőben a munkáltatónak lehetősége legyen a felperes kinevezését egyoldalúan módosítani, a Kttv. 48. § (1) bekezdésének – azaz a kinevezés közös megegyezéssel történő módosításának – megkerülésére jött létre, ezért semmis. Ezen felül a megállapodás a Kttv. 16. § (1) bekezdésébe is ütközött, mert az alperes a jövőben esetlegesen bekövetkező eseménytől tette függővé a felperes besorolásának egyoldalú módosítását.

[21] Az elsőfokú bíróság nem találta azt az alperesi álláspontot sem megalapozottnak, mely szerint a Kttv. 48. § (2) bekezdése alapján került sor a kinevezés módosítására. A támadott kinevezés-módosítás nem hivatkozott a Kttv. 48. § (2) bekezdés d) pontjára, az csak az egyedi ügyek gazdája megbízás és a besorolási kategória megváltoztatását tartalmazta. A felperes érvényes kinevezési okmányában szereplő számvevő munkakör megváltoztatására, illetve a kötelezően csatolandó új munkaköri leírás átadására a kinevezés módosítása kapcsán nem került sor, ezért a kinevezésnek a felperes hátrányára történő egyoldalú módosítása – a jogszabályi feltétel meghivatkozása és teljesülése hiányában – jogellenes volt.

[22] Azt az alperesi érvelést, mely szerint az egyedi ügyek gazdája megbízás visszavonása automatikusan a munkakör módosítását jelentette volna, az elsőfokú bíróság nem fogadta el, mivel az SzMSz 20. §-ában foglaltak szerint az egyedi ügyek gazdája megnevezés nem különálló munkakörre utal, hanem a megfelelő szakmai kompetenciával rendelkező számvevő egyedi feladatok ellátására történő kiválasztására és megbízására az elnök vagy az alelnök által. Az SzMSz 20. § 3. pontja szerint az egyedi ügyek gazdája a számvevővel azonos jogokkal és kötelezettségekkel rendelkezik, felelősségi körét a munkaköri leírások rögzítik. Az SzMSz nem írja elő, hogy az egyedi ügyek gazdája megbízással új munkaköri leírást kell készíteni, mivel az egyedi feladatok ellátására kiválasztott és megbízott számvevő már rendelkezik munkaköri leírással. A felperes az egyedi ügyek gazdája feladatkört a számvevői kinevezésének megfelelő számvevői munkaköri leírása és az egyedi ügygazda helyi feladatkörre vonatkozó kiegészítő munkaköri leírás alapján látta el. Azt a tényt, hogy az egyedi ügyek gazdája megbízás megszűnése, illetve visszavonása nem jelentette a munkakör megváltoztatását, az is alátámasztotta, hogy a megbízás visszavonásakor nem került átadásra új munkaköri leírás, ugyanis a kinevezési okmány szerinti számvevői munkaköri leírás érvényben maradt az egyedi ügyek gazdája megbízás időtartama alatt és azt követően is.

[23] Az elsőfokú bíróság nem értett egyet az alperes azon álláspontjával sem, mely szerint a megállapodás semmissége esetén a kinevezés is semmis. A felek közötti jogviszonyt ugyanis nem a megállapodás, hanem a kinevezés hozta létre, így a kinevezés mellékletét képező megállapodás semmisségéből csak az következik, hogy az arra alapított egyoldalú jognyilatkozat – azaz a támadott kinevezés-módosítás – semmis. Az egyoldalú jognyilatkozat érvénytelensége esetén a jognyilatkozatból jogok és kötelezettségek nem származnak, azaz az alperesi állásponttól eltérően arra jogot sem lehet alapítani.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[24] Az alperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset elutasítását, valamint a felperes perköltségben marasztalását kérte a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. §-a alapján, az elsőfokú eljárásra nézve 95.112 forintban, a másodfokú eljárásra nézve 47.556 forintban. A fellebbezést megalapozó jogszabálysértések körében az alperes a Kttv. 16. § (1) bekezdését, 23. § (1) és (3) bekezdését, 25. § (1), (3) bekezdését, 48. § (1) bekezdését, (2) bekezdésének d) pontját, (4), (5), (7) és (8) bekezdéseit, 63. § (2) bekezdés d) pontját, valamint az ÁSZ törvény 8. § (1), (2) bekezdését, 15. § (4) bekezdését, 17. §-át, továbbá a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (5) bekezdését jelölte meg.

[25] A felperes kinevezésekor létrejött megállapodás semmissége vonatkozásában arra hivatkozott, hogy az sem a Kttv. 48. § (1) bekezdésének, sem más jogszabálynak a megkerülésére nem irányult, nem sértette a Kttv. 16. § (1) bekezdését sem, mivel annak megkötése a felperesnek is érdekében állt. A megállapodás hiányában a felperes eleve nem kerülhetett volna a szokásos számvevői illetményénél magasabb jövedelmet biztosító számvevő főtanácsosi besorolásba.

[26] A munkakör módosításával összefüggésben azt emelte ki, hogy – függetlenül a kinevezéskor megkötött megállapodástól – a Kttv. 48. § (2) bekezdés d) pontja alapján jogosult volt a felperes beleegyezése nélkül is módosítani a kinevezést. A 17. sorszámú iratban részletesen levezette, hogy a felperes munkakörei miként változtak a jogviszony fennállása során, kérte ezt a továbbiakban is figyelembe venni. Az elsőfokú bíróság ugyan helyesen idézte az alperesi SzMSz 20. § (3) bekezdését – mely szerint az egyedi ügyek gazdája a számvevővel azonos jogokkal és kötelezettségekkel rendelkezik, feladatait, felelősségi körét a munkaköri leírások rögzítik –, azonban abból téves jogi következtetést vont le az ítélet [47] bekezdésében, amikor megállapította, hogy az egyedi ügyek gazdája megnevezés nem különálló munkakörre utal. Nem vette figyelembe, hogy az SzMSz más munkakörök esetében sem írja elő kifejezetten új munkaköri leírás elkészítését, ellenben a felperes ténylegesen kapott új (kiegészítő) munkaköri leírást, amely arra utal, hogy új munkaköri feladatokat kellett ellátnia.

[27] Az SzMSz szövegezéséből levezethető, hogy az egyedi ügyek gazdája, mint munkakör is elkülönül a számvevőtől. Ha ugyanis a két munkakör azonos lenne, nem volna értelme

külön rendelkezni arról, hogy az egyedi ügyek gazdája a számvevővel azonos jogokkal és kötelezettséggel rendelkezik. Az egyedi ügyek gazdája munkakör SzMSz-beli rendszertani elhelyezkedése is azt erősíti, hogy külön munkaköréről van szó, az ugyanis az alperesi SzMSz 4. cím „Nem vezetői munkakört betöltő alkalmazottak” között került felsorolásra. Ezzel összefüggésben utalt a perben 25. – helyesen: 26. – sorszám alatt lajstromozott előkészítő iratában foglaltakra, és az ahhoz csatolt, a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság által meghozott ítéletre, amely szerint a számvevő megjelölés nem a tényleges munkakört jelenti. Az alperes személyi állományába tartozó számvevők – az ÁSZ törvény 15. § (4) bekezdéséből, valamint a 17. §-ából és az alperes SzMSz-éből is következően – külön nevesített munkaköröket látnak el.

[28] Mindezek alapján egyértelműen megállapítható, hogy a felperes által támadott kinevezés-módosítás a munkakör módosítására irányult, ezért megfelelt a Kttv. 48. § (2) bekezdés d) pontjának. Ennek tényét a Kttv. 48. § (7) bekezdése alapján előterjesztett felmentési kérelméből megállapíthatóan a felperes is osztotta. Miután a felperes jogot is alapított a kinevezés módosítására, és ennek köszönhetően formálhatott igényt jogviszonya kedvező feltételekkel történő megszüntetésére, rosszhiszemű joggyakorlás volt a részéről, hogy az okirat jogellenessége iránt indított pert.

[29] A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[30] A fellebbezés megalapozott, az alábbiak szerint.

[31] A Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdése szerint a fellebbezés korlátai között bírálhatta felül.

[32] A fellebbezés elbírálása során nem volt figyelmen kívül hagyható az sem, hogy a felperes módosított kereseti kérelmében az alperes 2018. május 17-én kelt – általa 2018. május 30-án átvett – kinevezés-módosításának jogellenességére tekintettel a 2018. május 17-től 30-ig terjedő időszakra járó elmaradt illetmény-különbözet megfizetését arra hivatkozással kérte, hogy az egyoldalú kinevezés-módosításra az alperesnek nem volt jogszabályi lehetősége, és az nem következett a kinevezés mellékletét képező megállapodásból sem. A felperes kereseti kérelmében a kinevezés-módosítás kapcsán a Kttv. 48. § (1) bekezdésének megsértését, a megállapodás vonatkozásában pedig annak semmisségét állította, mely hivatkozások a bírósági eljárás kereteit is kijelölték. Az elsőfokú bíróság az alperes intézkedésének – azaz a támadott kinevezés-módosításnak – a jogszerűségét, és ezáltal a felperes kereseti kérelmét a keresetben meghatározott jogsértések mentén vizsgálhatta, e keretek a másodfokú eljárásban is irányadóak voltak.

[33] A per központi kérdését jelentő kinevezés-módosítás jogszerűsége vonatkozásában az ÁSZ törvény – perbeli időszakban hatályos – 8. § (3) bekezdése alapján a Kttv. rendelkezéseit

kellett megfelelően alkalmazni, függetlenül attól, hogy maga a kinevezés-módosítás erre nem utalt. A kinevezés mellékletét képező megállapodás értelmezése érvényességének kérdése, ezért csak abban az esetben merülhetett volna fel, ha a kinevezés módosítására a jogszabály alapján nem kerülhetett volna sor.

[34] A Kttv. 48. § (1) bekezdése szerint a kinevezés tartalmát módosítani csak az államigazgatási szerv és a kormánytisztviselő közös megegyezésével lehet. A Kttv. 48. § (2) bekezdés d) pontja értelmében ettől eltérően nem kell a kormánytisztviselő beleegyezése, ha a munkakör megváltoztatása indokolja a kinevezés módosítását. A Kttv. 48. § (4) és (5) bekezdései alapján ezen okból a kinevezést abban az esetben módosíthatja a munkáltató a kormánytisztviselő beleegyezése nélkül, ha az új munkakör megfelel a kormánytisztviselő iskolai végzettségének, szakképzettségének vagy szakképesítésének, szakmai tapasztalatának, és ha az a kormánytisztviselőre nézve – különösen egészségi állapotára vagy családi körülményeire tekintettel – aránytalan sérelemmel nem jár. A Kttv. 48. § (7) bekezdése szerint a kormánytisztviselőt a (2) bekezdés d) pontjában meghatározott okból történő kinevezés-módosítás közlésétől számított négy munkanapon belül írásban benyújtott kérelmére a 63. § (2) bekezdés d) pontja alapján – a nyilatkozattétel időpontjával kezdődően – fel kell menteni, ha a) az új munkaköre szerinti illetmény összege nem éri el a korábbi illetménye 80%-át, illetve b) vezetői munkakörből nem vezetői munkakörbe történő helyezésre kerül sor. A Kttv. 48. § (8) bekezdése alapján ilyen esetben a kinevezés-módosítást megelőzően betöltött korábbi munkakörében megállapított illetményét kell alapul venni a felmentési időre járó illetmény, a végkielégítés, valamint az egyéb kifizetések összegének meghatározásakor.

[35] Mivel a Kttv. 48. § (2) bekezdés d) pontja abban az esetben irányadó, ha a munkakör megváltoztatása indokolja a kinevezés módosítását, az elsőfokú bíróság helyesen vizsgálta, hogy a felperes különböző megjelölésű feladatellátása – számvevő, ellenőrzésvezető, projektvezető, egyedi ügyek gazdája – egyben egymástól eltérő munkakört is takart-e. Ezzel összefüggésben azonban helytelenül jutott arra a következtetésre, hogy az eltérő megnevezések nem különálló munkakörre utaltak.

[36] Az ÁSZ törvény 8. § (1) – (2) bekezdése szerint az Állami Számvevőszék személyi állománya elnökből, egy alelnökből, vezetőkből, számvevőkből, legalább középfokú végzettségű köztisztviselőkből, közszolgálati ügykezelőkből és a munka törvénykönyvéről szóló törvény hatálya alá tartozó munkavállalókból áll. Az Állami Számvevőszék szervezetét az Állami Számvevőszék elnöke által kiadott SzMSZ tartalmazza. Az ÁSZ törvény 15. § (2) bekezdése szerint a számvevőt az Állami Számvevőszék elnöke nevezi ki, a jogviszony a kinevezéssel és annak elfogadásával jön létre. A kinevezést és annak elfogadását írásba kell foglalni. Az ÁSZ törvény 15. § (4) és (7) bekezdése azt írja elő, hogy a kinevezési okmányoknak tartalmaznia kell a számvevő besorolását, illetményét, munkakörét, meghatározott feladatkörét és a munkavégzés helyét. A számvevő részt vesz az Állami Számvevőszék feladatainak ellátásában, elvégzi a munkaköri leírásában szereplő, továbbá azokat a feladatokat, amelyekkel felettes vezetője megbízza. Az ÁSZ törvény 16. § (1) bekezdése alapján a számvevőt kinevezésekor számvevő gyakornok, számvevő, számvevő tanácsos, számvevő főtanácsos, számvevő vezető főtanácsos kategóriák valamelyikébe kell besorolni.

[37] A támadott kinevezés-módosításkor hatályos alperesi SZMSZ – az Állami Számvevőszék elnökének 4/2017. (XII.29.) ÁSZ utasítása – külön tesz említést a 3. címben az

Állami Számvevőszék vezetőiről – ide sorolva az ellenőrzésvezetőt és a projektvezetőt is –, és külön sorolja fel a 4. címben az Állami Számvevőszék nem vezető munkakört betöltő alkalmazottait. Ez utóbbi körben szerepel a számvevő, a számvevő gyakornok, a köztisztviselők, ügykezelők és a munka törvénykönyve hatálya alá tartozó alkalmazottak, valamint az egyedi ügyek gazdája. Tekintettel arra, hogy a munkakör az ellátandó feladatok összességét jelenti, az eltérő feladatellátás eltérő munkakört is eredményez. Így az alperesnél számvevő kategóriába besoroltak akkor, amikor az SZMSZ-ben felsorolt egyes kategóriáknak megfelelően kijelölt feladatokat kiegészítő munkaköri leírás, illetve feladatkiszabó vezetői utasítás alapján ellátták, eltérő munkakörben dolgoztak. Ellenkező értelmezés esetén az ÁSZ törvény 15. § (4) bekezdésében meghatározott azon rendelkezés, mely szerint a számvevő munkakörét meg kell határozni, tartalmatlan lenne. Ezt az értelmezést támasztja alá az is, hogy az ÁSZ törvény 17. §-a vezetői és tanácsadói munkakörökről rendelkezik, mint ahogyan az SZMSZ is munkakörökről tesz említést.

[38] Ebből következően a felperes a 2018. május 17-én kelt kinevezés-módosításkor egyedi ügyek gazdája munkakörben dolgozott, amely munkakört az alperes a továbbiakban számvevőre kívánt változtatni. Mivel ekképp a munkakör megváltoztatása indokolta a kinevezés-módosítást, a Kttv. 48. § (2) bekezdésének alkalmazására az alperesnek lehetősége volt, és ehhez kapcsolódóan – jogszerűen – a munkakörhöz tartozó illetményt is csökkenthette. A felperes az egyoldalú kinevezés-módosítást nem fogadta el, erre figyelemmel kérte felmentését, mely kérelemnek az alperes eleget tett. Megjegyzendő, hogy a felperes ezen eljárása nem jelentette azt, hogy a kinevezés-módosítással egyetértett volna, és azt jogszerűnek tekintette, mivel éppen a kinevezés-módosítás jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt indított közszolgálati pert a bíróságon. Ezért a felperes felmentés iránti kérelmétől függetlenül vizsgálni kellett az alperes kinevezés-módosításának jogszerűségét.

[39] Figyelemmel arra, hogy az alperes eljárása – a fentiek alapján – a Kttv.-ben kivételesen megengedett egyoldalú kinevezés-módosítás eredménye volt, annak már nem volt a perben semmilyen relevanciája, hogy a kinevezést követően megkötött megállapodás mit tartalmazott, és annak megfelelt-e a támadott későbbi kinevezés-módosítás.

[40] A 2017. október 20-i kinevezés-módosítást is felülírta a munkaköri változással indokolt – perben támadott – 2018. május 17-i kinevezés-módosítás, ezért annak korábbi rendelkezései sem szolgáltatathattak alapot a felperes elmaradt bérigényének kifizetésére.

[41] Mindezek alapján az alperes megalapozottan hivatkozott fellebbezésében arra, hogy az elsőfokú bíróság ítélete sérti a Kttv. 48. § (2) bekezdés d) pontját, (4), (5), (7) és (8) bekezdéseit, valamint az ÁSZ törvény 8. § (1), (2) bekezdését, 15. § (4) bekezdését és 17. §-át, ezért a Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és a felperes keresetét elutasította.

A döntés elvi tartalma

[42] *A számvevő kinevezésének munkáltató részéről történt – egyéb jogszabályi feltételeknek megfelelő – egyoldalú módosítása jogszerű, ha azt a munkakör megváltoztatása indokolta.*

Záró rész

[43] A pervesztes felperes a Kp. 35. §-a alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes első- és másodfokú perköltségének viselésére. Az alperes ügyvédi munkadíjból álló perköltségét a Kúria az IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, valamint 3. § (5) bekezdése alapján, a pertárgyérték és a jogi képviselő által kifejtett munkával arányosan határozta meg, a 3. § (6) bekezdésével mérsékelt összegben, arra is figyelemmel, hogy a másodfokú eljárásban tárgyalás tartására nem került sor.

[44] A felperes – tekintettel arra, hogy munkavállalói költségkedvezmény nem illette meg – az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (1) – (2) bekezdése, 42. § (1) bekezdés a) pontja, 45/A. § (2) bekezdése és 46. § (1) bekezdése alapján számított kereseti és fellebbezési illetéket a Pp.101. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni.

[45] A Kúria ítélete ellen további jogorvoslatnak nincs helye [Kp. 99. § (1) bekezdése, 116. § d) pontja].

[46] A Kúria a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 77. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2021. október 27.

Dr. Suba Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Bérces Nóra s.k. előadó bíró, Dr. Sperka Kálmán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő

A KÚRIA

mint fellebbezési bíróság

Kf.III.40.463/2020/7.

A Kúria felperes felperesnek az Állami Számvevőszék alperes ellen illetmény-különbözet megfizetése iránt indított perében meghozta a következő

v é g z é s t:

A Kúria a Kf.III.40.463/2021/6. számú ítéletének ügyszámát az alábbiak szerint javítja ki:

Kf.III.40.463/2020/6.

A végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 84. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 352. § (1) bekezdése szerint ha a határozat névcserét, hibás névírást, szám- vagy számítási hibát, illetve más hasonló elírást tartalmaz, a bíróság azt kérelemre vagy hivatalból bármikor kijavíthatja.

A Kúria a fentiek alapján kijavította a Kf.III.40.463/2020/6. számú ítélet évszámát, mert azt tévesen Kf.III.40.463/2021/6. szerint jelölte meg.

A Kp. 112. § (2) bekezdése alapján a Kúria végzése ellen nincs helye fellebbezésnek.

Budapest, 2021. december 20.

Dr. Suba Ildikó s.k. tanácselnök, Dr. Bérces Nóra s.k. előadó bíró, Dr. Sperka Kálmán s.k. bíró

A kiadmány hiteléről:

tisztviselő